

Målsetting

Output O1 presenterer en litteraturgjennomgang av forskning på psykisk helse hos innsatte, med et fokus på selvmord-, aldring og palliativ omsorg. Litteraturgjennomgangen settes i en europeisk kontekst ved at det er samlet inn informasjon fra de ulike deltakerlandene i MenACE-prosjektet.

Resultater

Psykisk helse hos innsatte

Depresjon hos innsatte

Internasjonale studier viser en prevalens av depresjon hos innsatte fra 12,3 % (mannlig innsatt-populasjon i Brasil ; Andreoli et al., 2014), 26,2 % i USA (Yi, Turney, & Wildeman, 2016), og opp mot 43,8% i Etiopia (Beyen, Dadi, Dachew, Muluneh, & Bisetegn, 2017). Når man ser på deltakerland i MenACE prosjektet finner man blant annet en prevalens på 46% med mild depresjon og 19% med moderat depresjon i et utvalg bestående av 26 innsatte i en norsk studie (Værøy, 2011). I Portugal har man gjennomført en studie for å se på forholdet mellom depresjon og soningsforløp. Forfatterne fant at innsatte i varetekt gjennomsnittlig hadde moderate depresjonssymptomer, mens innsatte som hadde fått en dom og sonet på lukket avdeling gjennomsnittlig viste milde symptomer på depresjon. Domfelte innsatte på åpne avdelinger viste ikke kliniske nivåer av depresjon (Carvalho, Lecat & Sendas, 2016).

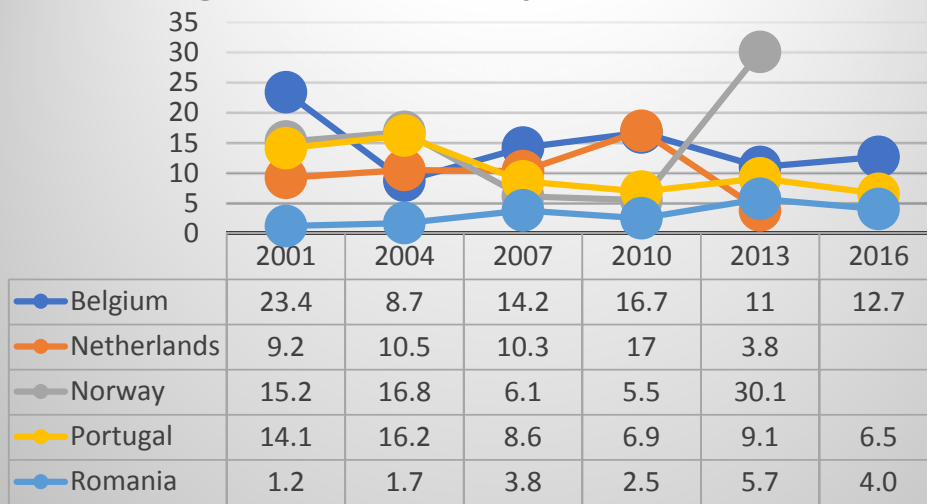
Angstlidelser hos innsatte

Prevalens av angstlidelser hos innsatte er høy, spesielt gjelder dette hos den kvinnelige populasjonen. Watzke, Ullrich og Marneros (2006) fant i sin studie fra Tyskland at 25 % av kvinnelige innsatte og 7 % av mannlige innsatte hadde en angstlidelse. I Brasil fant man i en studie at angstlidelser forekom hos 33 % av mannlige innsatte og 50 % av kvinnelige innsatte. I et av deltakerlandene (Norge) fant man at prevalensen av angstlidelser var mellom 31 % og 35 % hos innsatte, avhengig av hvilken skala man anvender for å måle angstsymptomer.

Selv mord hos innsatte

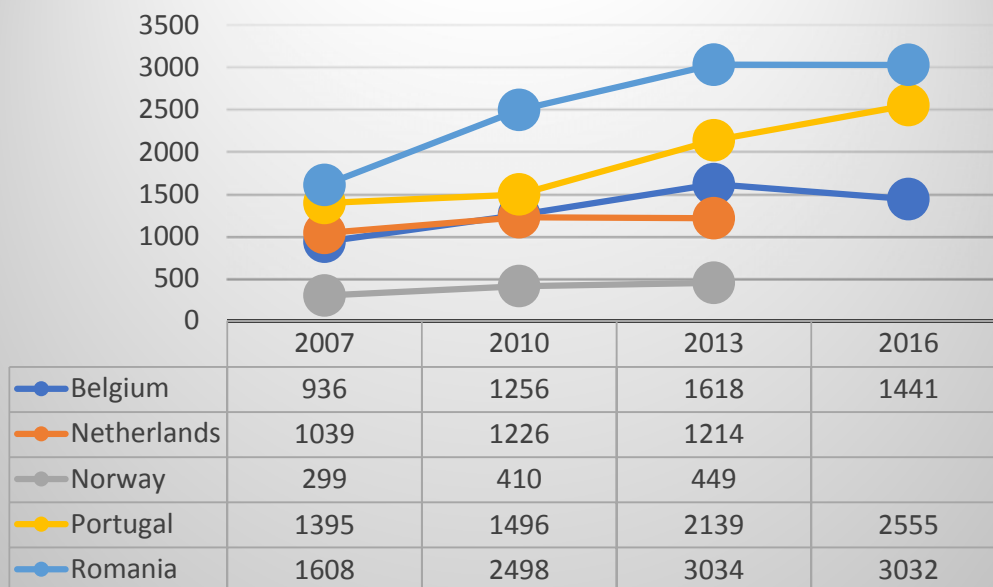
Data samlet inn i Europa (Aebi, Tiago, & Burkhardt, 2015) viser at selvmord forklarer 21,3 % av antall dødsfall i fengsler. Land som Frankrike, Sverige og Tyskland har en enda høyere prosentandel. Tall fra Hellas, Ukraina og Serbia ligger noe under gjennomsnittet for øvrig. Figur 1 viser antall av selvmord per 10 000 innsatt i de ulike deltakerlandene i MenACE. Tallene varierer fra mellom 5 og 17 selvmord per 10.000 innsatt.

Figur 1 – Selvmord per 10,000 innsatt

Undersøkelser av aldring hos innsatte, med utgangspunkt i innsatte som er eldre enn 50 år, viser at antallet eldre innsatte har økt ved sammenligning av år 2007, 2010, 2013 og 2016 (figur 2).

Figur 2 - Antall eldre innsatte (≥ 50 år)

Denne økningen ser man selv om man kontrollerer for øvrig fluktuering i den totale innsatt-populasjonen. Selv om innsatt populasjon totalt går ned, øker antall innsatte på 50 år og eldre.

Konklusjon og implikasjoner

Fra det teoretiske og empiriske arbeidet, er konklusjonen følgende:

I henhold til psykisk helse viser studier at innsatte har en dårligere psykisk helse med høy rate av depresjon og angstlidelser sammenlignet med normalpopulasjonen. Dette medfører at innsatte har et stort behov for helsetjenester.

Tendensen til at andelen av eldre innsatte øker viser seg i alle deltaker-landene i MenACE prosjektet hvor økningen i prosentandelen av eldre innsatte (>50 år) varierer fra 17 % (I Nederland, perioden 2007-2013) til 89 % (I Romania, perioden 2007-2016). I denne perioden så man samtidig at innsatt-populasjonen som helhet ble redusert med 28 % i Nederland og 7 % i Romania.

Den store økningen i andelen av eldre innsatte medfører at denne gruppen utgjør en betydelig andel av den totale innsatt-populasjonen. I Portugal, viser tall fra 2016, at hele 18,5 % av innsatt-populasjonen er eldre enn 50 år.

I henhold til palliativ omsorg for innsatte er det forventet at økningen i antallet eldre innsatte vil gi et større behov for palliativ omsorg.

Implikasjoner av disse konklusjonene er følgende:

-Ratio av helsepersonell per innsatt bør sikre at man kan tilby tilsvarende helsetjenester til innsatte som man gjør til befolkningen for øvrig.

-Ansatte som arbeider med innsatte til daglig har en viktig rolle i å avdekke hjelpebehov og burde derfor ha jevnlig opplæring om psykisk helse.

-Det bør foretas en kartlegging av suicidfare hos innsatte ved innsettelse, dette er spesielt viktig hos unge innsatte og kvinnelige innsatte.

-Det bør responderes på eldre innsattes behov for palliativ omsorg med tverrfaglige team. Disse teamene bør ha verdier som respekt, empati og medfølelse i fokus, så vel som å fremme trygghet hos pasientene.

Referanser

- Aebi, M. F., Tiago, M. M., & Burkhardt, C. (2015). *Council of Europe Annual Penal Statistics: Prison populations. Survey 2014*. Strasbourg.
- Andreoli, S. B., Dos Santos, M. M., Quintana, M. I., Ribeiro, W. S., Blay, S. L., Taborda, J. G. V., & De Jesus Mari, J. (2014). Prevalence of mental disorders among prisoners in the state of Sao Paulo, Brazil. *PLoS ONE*, *9*(2), 1–7. <http://doi.org/10.1371/journal.pone.0088836>
- Beyen, T. K., Dadi, A. F., Dachew, B. A., Muluneh, N. Y., & Bisetegn, T. A. (2017). More than eight in every nineteen inmates were living with depression at prisons of Northwest Amhara Regional State, Ethiopia, a cross sectional study design. *BMC Psychiatry*, *17*(1), 31. <http://doi.org/10.1186/s12888-016-1179-9>
- Carvalho, A.-C., Lecat, B., & Sendas, S. (2016). Detention conditions' impact on anxiety and depression levels of prisoners. *Revue Europeenne de Psychologie Appliquee*, *66*(4), 155–162. <http://doi.org/10.1016/j.erap.2016.05.002>
- Værøy, H. (2011). Depression, anxiety, and history of substance abuse among Norwegian inmates in preventive detention: reasons to worry? *BMC Psychiatry*, *11*(January 2008), 40. <http://doi.org/10.1186/1471-244X-11-40>
- Yi, Y., Turney, K., & Wildeman, C. (2016). Mental Health Among Jail and Prison Inmates. *American Journal of Men's Health*, *11*(4), 900–909. <http://doi.org/10.1177/1557988316681339>